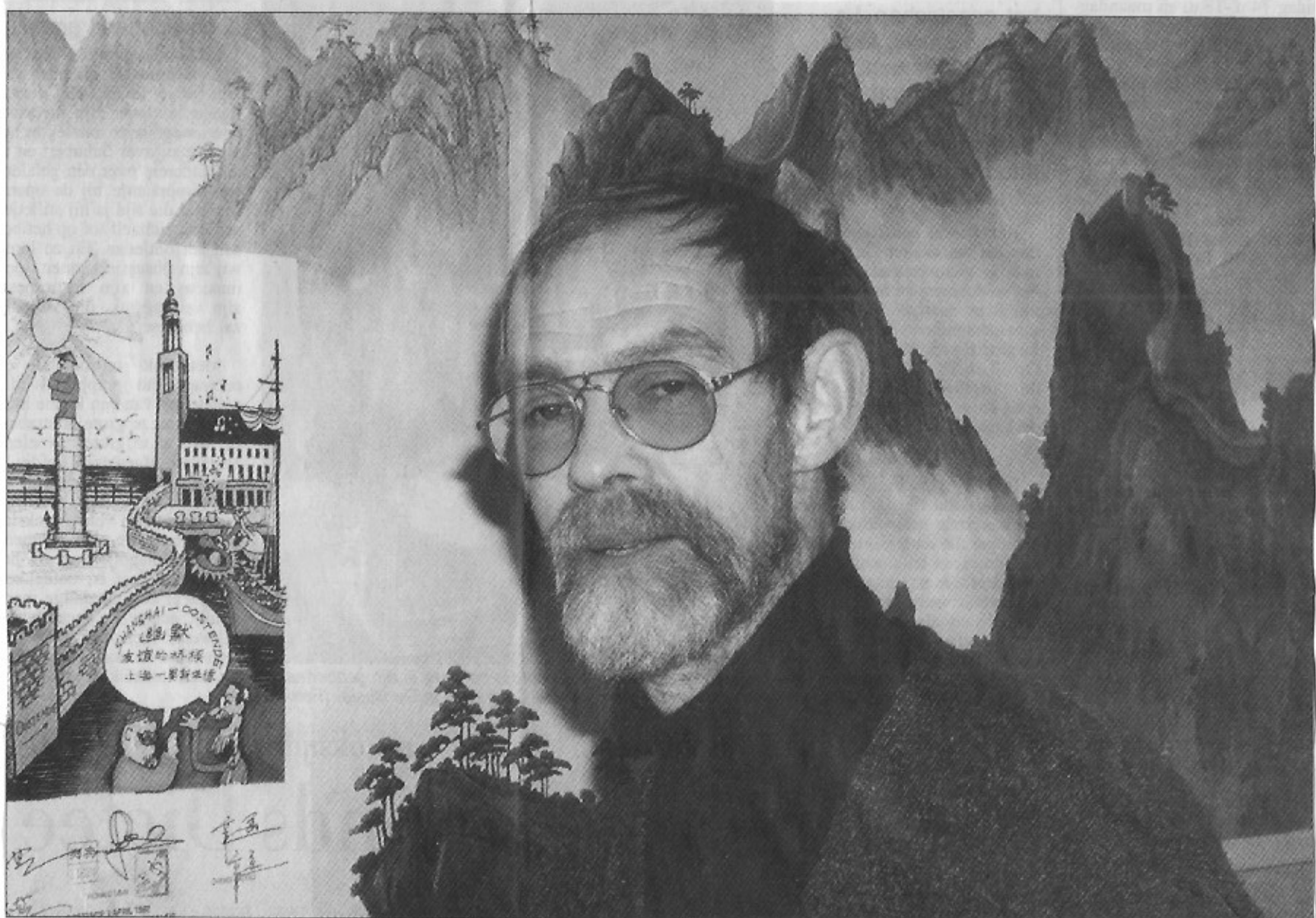

Chinese muur

loopt tot in Oostende

Sierkunstenaar Ronald Libin kreeg aanzien als internationaal cartoonistenpreses

Behanger Pol Libin en Vontje Germeys van 't verfwinkeltje aan 't Vettegas/d'Hoge Barriere hadden het moeten meemaken, dat uitgerekend hùn jongsten, Ronald, in het land van Perzen, Koerden en Arabieren op een receptie naast een invloedrijke minister staat en — uitgeportretteerd op reuzenvideobeeld! — geestelijke gezangen hem verblijden, als was hij de ayatollah zelf. Toppunt als hij later de Chinees Zheng Xin Yao leert kennen en in Shangai met de vriendelijkheid van de Aziaten wordt geconfronteerd. Niet te geloven dat uit die kameraadschap een 'Veertiendaagse van 't Chinese Cartoon' in het Oostendse Cultuurpaleis wordt geboren. Iets waarover schepen Dries Vermeesch zijn meest gebenedijde zegen zwaaide. Even memorabel hoe Ron in al die tijd de gewone jongen bleef die hij was als Atheneumvolleyballer, Hermesvoetballer van clergé Jos Verhelle en Ceulemanse biljarddriebander. Wat een godswonder dat in het turbulente cartoonenwereldje een begrijpende Noëlla altijd klaarstond...

Toen Pan Chu Qi en Zhen Xin Yao in april 1992 naar Oostende kwamen voor een Chinese cartoontentoonstelling, heeft Europees voorzitter Ronald Libin zich heel speciaal voor zijn Aziatische vrienden ingezet : hij verkocht — aan 4.000 fr. stuk — de hele tentoonstelling uit. De totaalsom die hen werd overhandigd, kwam overeen met een wedde van drie jaar. In opdracht van Ronald hebben Pan en Zhen onze stad op zijn Chinees getekend voor een affiche (zie links op foto). Onze matroos (de pisser) is een Chinees ; de Mercator transformeerde tot draak... en een 'lange muur' loopt tot in het Cultuurpaleis. Onderaan ziet met een genoegzame Aziat Bing in gesprek met de kleine Zhen Xin Yao !

Zeg me uit welk nest je komt en ik zal zeggen wie je zijt... Een orakel dat Ronald Libin op het lijf geschreven is. Vader Pol was als schilder en behanger gewoon niet te kloppen. Zoonlief schrijft hem volgend hoogstandje toe: „Pa stak ook ruiten in. Wanneer het glazen ding evenwel iets te groot was, weet je dat hij dan

— alover de volle lengte! — één millimeter van de ruit kon afsnijden? Hij duwde zijn roulette even in de petrole en sneed met zijn vrije hand (én vel) langs het glas... en hop de overbodige millimeter viel er zo van af. Ikzelf heb dat nooit kunnen begrijpen.”

„Vontje van de verfwinkel”, zoals Ronalds moeder door

heel de Steens Hoge Barriere en 't wijds Oostends hinterland werd aangesproken, was een primus als verkoopster. Ging je binnen om een kilo mastiek, dan kwam je met een bomvolle netzak buiten. Ze gaf in haar winkel les in het schilderen en het mengen van verven en maken van kleuren. En ja, zo kwam van 't een 't ander natuurlijk...

— Ronald: „Had je ma haar winkel afgepakt dan zou dat haar dood betekend hebben. Maar ook haar kinderen waren haar alles. Hadden we een nieuwe outfit vandoen, dan was pas het duurste en 't beste wel genoeg.”

Als tiener al knapperd met tekenpotlood!

Van de Schapenstraatnonnen ging Ronald naar 't Lager in de Nieuwlandstraat. Braaf ventje... dat niet om jongensstreken verlegen was. Belletje trekken hoorde er zeker bij, maar toen hij terugkerend van WIK-turnkring aan Petit-Paris een appel uit een buitenstand pikte, werd dit hem fataal... en mocht hij die snode jongensstreek thuis en op school verantwoorden.

Met een goede zangstem durfde Vontjes zoon op school gewis een solo aan en had evenzo de durf om in declamatie zijn man te staan. Hij bracht het niet tot koorlid, maar gezonde sloeber zoals hij was... bleek misdien hem goed te liggen. Ronald Libin was met het tekenpotlood geboren, want zijn 'muurtje met dubbelpoort omgeven door een groenweelde van bloemen en planten' ging van klas tot klas de school rond.

Na het achtste leerjaar toog Ronald naar het 'Hoger Schildersinstituut Roger Lierman' in Brugge en bekwaamde zich drie jaar in marmer- en hout-schilderen om zich hierna te specialiseren in publiciteit. „Op mijn 14de binnengetrede, was ik de jongste leerling. Het was geen gewone beroeps-school: ik herinner mij de stinkend dure borstels die we ter plekke moesten aanschaffen voor het marmerschilderen. Uiteindelijk kon ik als sierkunstenaar het themaschilderen voor cinemagevels en eender welke decoratieve opdracht aan.”

Toen Ronald met 91 % uitkwam in het Brugse instituut, nam directeur Roger Lierman hem terzijde. „Ge kunt zo maar niet in het beroep van va-

der stappen als schilder en decorateur,” zei hij. „je moet verder gaan jongen!” En ja, Vontje trok met haar zoon naar het Gentse Sint-Lucas.

— Ronald: „Toen ik het portaal van de Hogere Academie voor Schone Kunsten' binnentrad, overweldigde een voordien nooit meegemaakt kunstfenomeen mij totaal. Grote, schone beelden joegen mij zodanig de schrik op het lijf, dat moeder zei: „Kom, jongen, we zijn weer weg...”

Met bibber op het lijf in 't portaal van Sint-Lucas...

Maar Ronald Libin ging niet weg. Hij zou er zes jaar blijven en leerde er lesgever Raoul Servais kennen. Door zijn positieve zin om te ontwerpen, ontpopte Ron zich als een van de betere leerlingen. Toen een wedstrijd werd uitgeschreven voor een affiche voor het komende academiejaar, was het Ronald die met de eerste prijs lopen ging.

— **Nooit als kunstschilder geroepen gevoeld?**

— Ronald: „Op school heb ik nog met penseel en palet gedweept. Zo schilderde ik eens een 'Russische boerin aan tafel' af van een bestaand werk. Toch bleven mijn emoties eerder beperkt, al heb ik veel begrip en respect voor kunstenaars. Geef evenwel toe dat er vandaag zoveel artistiekelingen overalwaar opstaan dat men zich afvraagt: waar zijn ze mee bezig... en waar is hun opleiding?”

— **Wanneer werd cartoonist in je wakker?**

— Ronald: „Zonder het ooit speciaal te hebben geleerd, heb ik wel altijd de clou van de spottekeningen in me gehad. Het was ooit stom begonnen toen ik onder een ballonke twee pootjes plaatste... en — hup! — een spotprent levend werd! Ik was 15 jaar toen ik Jan Piers cartoonesk als luimige smalle boonstaak met grote neus weergaf.”

— **Intussen ben je al 18 jaar cartoonist...**

— Ronald: „Als publicitaire sierkunstenaar gaf ik me zo totaal, dat ik inzake arbeidsintensiviteit bijna onnozel ging doen: ik durfde niet alleen doorgaan tot 4 uur 's morgens, maar werkte in het Media Center — voor ene of andere handelsbeurs — 24 uur op 24. Een nerveus tempo dat ik grotendeels in decoratie en letter-

zetting jaren aanhield.”
— **Klop van de hamer kon niet uitblijven ?**

— **Ronald :** „Toen ik op zeker moment niet meer kon slapen, verwees de dokter me naar het Serruysziekenhuis. Daar tussen de witte lakens, witte verpleegsters en blanke ziekenhuistoestanden, daar bloeide mijn cartoonzielke open. Ik vroeg mijn vrouwtje om wat tekenpapier en potloden mee te brengen. In minder dan geen tijd veranderde mijn ziekenkamer in een klein atelier dat nurses en dokters danig charmeerde...”

— **Blijkbaar aan ideeën geen tekort...**

— **Ronald :** „Verpleegsters, *piqures* en het idee van de dood die me niet losliet... waren zoveel motieven voor mijn van toen af ludieke manier van voorstellen. Ik stond op dieet, dus tekende ik nurses die mijn kamer binnenreden met een kip, een fles champagne en een wellustig dessert. En jàà, de verpleegsters hielden van mijn cartoonallegaatje !”

— **Meteen start van internationale engagement...**

— **Ronald :** „Iemand spoorde me aan om deel te nemen aan een cartoonwedstrijd in een krant. Ik deed het en kwam als derde uit. Van de dokter kreeg ik de toelating om, samen met mijn vader, in Beringen de trofee plus 15.000 fr. in ontvangst te nemen. Op aandringen van nationaal voorzitter Bob Vyncke werd ik lid van de cartoonistenvereniging... en zouden er in de kortste tijd voor mij geen landsgrenzen meer bestaan.”

In Teheran gast van Iraanse cultuurminister

Wanneer men zich buiten zijn eigen land begeeft, kan de wereld zich in de kortste keren voor je voeten uitstrekken. Dat overkwam Ronald toen hij in 1993 als voorzitter van de Europese Cartoonistenvereniging werd aangesteld, functie die nog tot 2001 loopt.

— **Ronald :** „De jongste jaren heb ik nogal wat de wereld afgereisd : in Egypte, Roemenië, Turkije, China en Japan werd ik uitgenodigd. Zopas was ik terug van Iran alwaar ik — revolutionaire beeldstormen ten spijt — de pracht van de paleizen van de vroegere sjah kon inademen. Iran ? Dat staat voor heel propere straten en autowegen die als het ware geëscorteerd worden door wonderschone en regelmatig

besproeide parken. De prijsuitreiking in Teheran zal wel tot het mooiste behoren van wat ik als Europese cartoonisten-voorzitter mocht meemaken.”

Tien jaar geleden kwam een Chinese cartoonist in Knokke-Heist persoonlijk zijn prijs af-

halen. Voor mensenkenner Ronald Libin de gelegenheid voor een gesprek en het gele Azië iets beter te leren kennen. Zheng Xin Yao noemde de man, die spontaan twee doosjes wonderzalf en een Chinees cartoonboek ten geschenke

aanbood. Een contact dat op een uitzonderlijke relatie zou uitlopen.

— **Ronald :** „Naderhand heb ik met Zheng correspondentie in het Engels gevoerd. Een paar jaar nadien kwam de vraag vanuit China of zij konden tentoonstellen in Oostende. Waar ik de medewerking kreeg van schepen Dries Vermeesch liep deze Chinees cartoon-tentoonstelling uit op een fantastische veertiendaagse in het Oostends Cultuurpaleis.”

— **Wat een eer voor Oostende...**

— **Ronald :** „Wees gerust dat onze stad aan zee wereldwijd gekend is. In Teheran werd ik door een oudere Iraneees hieromtrent aangesproken : Oostende, doet me denken aan Raoul Servais die vóór de grote revolutie een bijzondere prijs van de Sjah van Perzië ontving voor zijn tekenfilms. Werken die trouwens nog altijd in Iraanse archieven steken.”

— **Jouw innigste wens vandaag ?**

— **Ronald :** „In Ankar liep ik een cartoonist van 79 lentes tegen het lijf, in wiens spoor ik graag zou willen lopen : hij wordt straks 80 en neemt zich nog een jonge vrouw tot vriendin. Kan des hemels manna nog zoeter en erotischer op je kop neervallen ?...”

— **Je bent nu echtgenoot, vader en opa... In welke cartoon van contentement zou je dit familiaal geluk inlijsten ?**

— **Ronald :** „Het zou een plezante cartoon worden, waarbij schaduw niet mag ontbreken. Ik ben er mij van bewust vroeger al te weinig aandacht aan mijn twee dochters te hebben geschonken. Ik hoor Fanny nog vragen : pa ben je nu weeral weg ? Kon het anders met volley, voetbal, biljart en cartoon als gijzelnemers. In de dagen waarin moeder opgeschoteld zat met de kinderen was ik natuurlijk de hoofdschuldige...”

Oostends schouwtoneel voor Ronald Libin

■ **Casino...** „Ze gaan beginnen lachen met Oostende. Kom je ergens, dan vragen ze: hoe is het met uw casino, zit hij nu in zee of in de grond?”

■ **Feestpaleis...** „Overal in België beschikken steden en gemeenten over een cultuurcentrum, over een zaal om te exposeren of films af te draaien. Alleen de Koningin der Badsteden zit in 't achtergat...”

■ **Politiek...** „Nee, ze hebben me nog nooit gevraagd voor een lijst. Ik ben een beetje blauw, maar toch niet eenzijdig.”

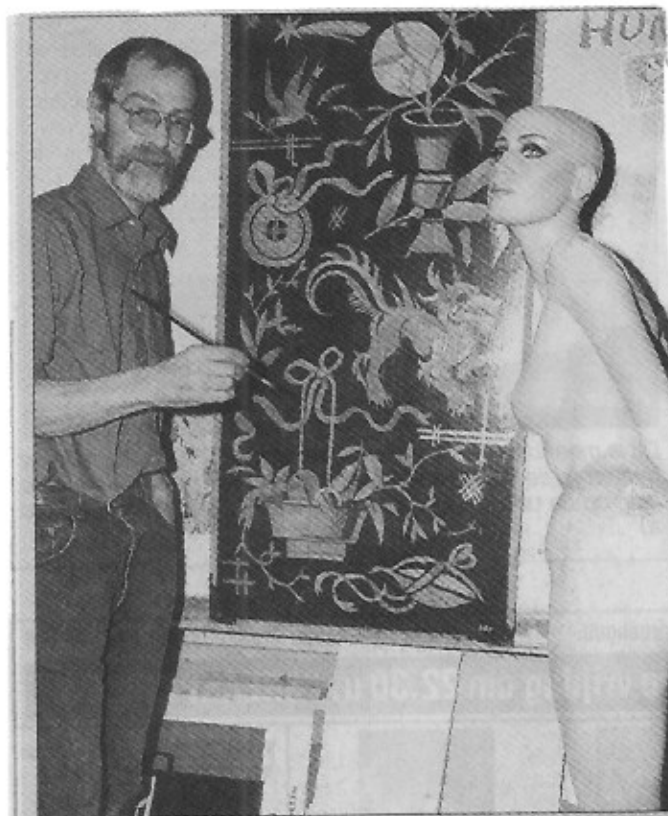
■ **Kerst en Nieuwjaar...** „Een periode van rust. Om thuis te zijn, zalige Chinese muziek te spelen... en zoveel mooie dagen weer voor mijn ogen te zien passeren.”

■ **Agressie op tv en een veelvoud van moorden...** „Het zal stilaan iedereen wel duidelijk zijn dat agressie en seksorgieën op tv er alleen maar zijn voor de kijkcijfers.

Wat het gestadig vermoorden van mensen betreft, zie ik de foto voor mij van de vader wiens vrouw en drie dochters werden vermoord. Is dat nog de wereld waarin ook wij leven?”

■ **Een gelukkig mens...** „Ik ben zeer gelukkig. Het belangrijkste blijft nog altijd de gezondheid. Zes jaar geleden viel ik van een trap en hield er een open hielbeenbreuk aan over, waarbij je je evenwicht op je voet kwijt bent. Ze hebben een stukje been vanuit mijn heupen in mijn hiel moeten steken. Sedertdien staat mijn voet wat scheef.”

■ **Millennium 2000...** „Voor mij is dat een jaar gelijk een ander. Er zullen mensen duizenden franken uitgeven. Aan mij niet besteed, omdat je mijns inziens andere dingen met je geld kunt doen. 10.000 fr. per persoon voor een etentje, zou ik in geen tienduizend jaar geven.”

Als bovenstaande snapshot laat vermoeden dat cartoons voor alles openstaan, dan is dit zeker niet waar. „Als je in België wilt scoren”, aldus Ronald Libin, „dan moet je alvast heel goede en vooral nieuwe ideeën hebben. Gewoon een plezant figuurtje op een stuk papier zetten en opsturen, maakt absoluut geen kans. Wat de thematieken betreft, is Nederland gewis toleranter dan België. Waar Hollanders Eva's vrouwelijkheid cartoonen als Yersekes weekdiertje, moet je daar in Vlaanderen niet aan beginnen. Er wordt in België niet gelachen met de dood van een koning, laat staan de kroon te laten dansen bovenop de lijkst... Er zijn anderszijds positieve voorbeelden genoeg hoe cartoons opkomen voor vrede, zich afzetten tegen discriminatie en achter degele opvoedkunde staan. (Foto ET)

Ook kunstenaars waren ooit jong...

Zijn plechtige communitie deed Ronald in het mooiste en duurste kostuum van Vandaele uit de A. Buylstraat : wat had je anders wel verwacht van Vontje van 't verfwinkeltje. Ja, Ron durfde als prille tiener al mooie meisjes recht in de ogen kijken, maar toen vader het in 't snotje kreeg, werd de Adonis stante pede in de triporteur gestopt en naar huis afgevoerd...

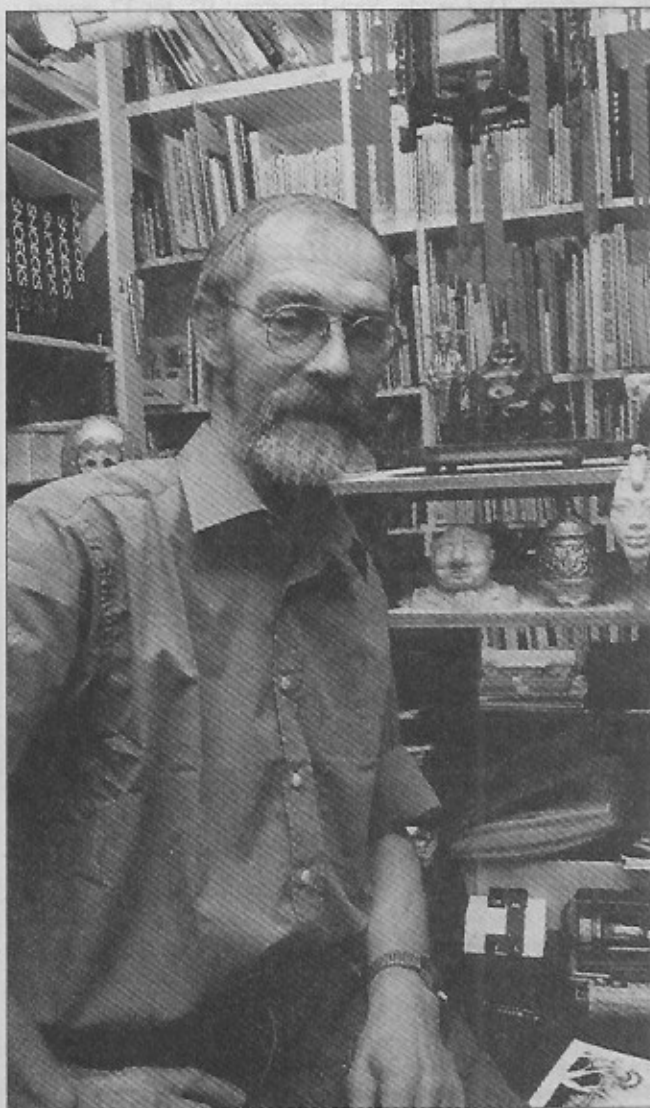
Ronald is al altijd een specialen geweest. Zo liep hij college... maar speelde volleybal met de Atheneumploeg. Als spelverdeler, verdediger en vriend van Tjienne Rodenbach, Daniël Bossier, Roger en Mon Aspelagh en de broer van Yvonne Vyncke maakte hij een verschrikkelijk mooie tijd mee en zweert dat volleyball een van de mooiste sporten ter wereld is !

Den Hermes van Jos Verhelle !

Toen tussen Torhoutsesteenweg en Steense Dijk zich nog het voetbal- en atletiekparadijs van clericus Jos Verhelle bevond, trok ook Ronald Libin de veters aan van zijn Hermesvoetbalschoenen.

— **Ronald** : „Wat een overgetelijke tijd zeg, toen ik en maat Herman Vandeveld bij de juniors goed waren voor 70 doelpunten in een seizoen. Jos Verhelle ? Daar deden we allemaal voor in onze broek, toen hij vanop het terras van de kantine uithaalde. Wat een stem ! Je kon zijn gedonder horen en verstaan tot aan de Steense Dijk...”

Het Ceulemansse driebanden... De biljarttafel kwam in Ronalds leven via het lokaal van volleyballer Tjienne Rodenbach : over het huidige café

We moeten een door boeken en werk gegijzeld in de bewoende wereld terugbrengen, om hem als 18-jarige te kunnen voorstellen. Waar is de tijd toen Ronald voor de eerste keer mocht uitgaan... en een halfuurtje over middernacht terug moest thuis zijn. Tijd genoeg om in de Langestraat door de dubbeldeur de legendarische Van's binnen te wippen... om aan de andere kant van de piste een lief blond moksje te zien staan : Noëlla ! Beiden 18 jaar, de avond en hun jong leven kon niet meer stuk. Na een vrijage van zeven jaar en het huwelijk kwamen Fanny, Shirley... en de vier lentes jonge kleinzoon Yentl. Kan het leven mooier zijn ? ! (Foto ET)

van Schelle aan Petit-Paris, traptjes-op. Alles begon op een klein biljartje, alwaar Ron na verloop van tijd toch een gemiddelde van 90 'vrij' aan kon.

— **Ronald** : „De discipline van Vingerhoedt en Raymond Ceulemans hebben we evenwel geleerd in de "Old & New" van Wieten Verc-

nocke, alwaar we in een nest van echte driebanders terecht kwamen. Ik kon mij opwerken tot Eerste Klasse aan een niet te misprijzen moyenne van 34. Ik ben nog altijd als driebander ingeschreven in de St.-Sebastiaanstraat bij Marian's, maar moet bekennen dat cartoons de biljartballen verdrongen.”